

Mevrouw Hilde Crevits
Vlaams minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur
Koning Albert II-laan 20, bus 1
1000 Brussel

datum
uw referentie
onze referentie
contact

26 juni '08.
LNE/AIM/MN 16 BB-U-08
03.01/L3/2008/544
tim.blockx@minaraad.be / 02 558.01.42

betreft

Briefadvies over het voorontwerp van decreet houdende instemming met de wijziging van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, aangenomen op 27 mei 2005 in Almaty.

Mevrouw de minister,

Op 2 juni 2008 ontving de Minaraad een adviesvraag over het hiervoor vermelde voorontwerp van decreet. De adviestermijn bedraagt 30 dagen na ontvangst. Daarom heeft de Raad in zijn zitting van 26 juni 2008 het volgende advies vastgesteld.

Het Verdrag van Aarhus betreffende de toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden kent het publiek procedurele rechten toe inzake milieuaangelegenheden. Het verdrag steunt op drie pijlers: toegang tot milieu-informatie, inspraak bij het milieubesluitvormingsproces en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden. Voor wat de tweede pijler betreft, bevat het verdrag de verplichtingen voor de ondertekenende partijen van de Verenigde Naties om doeltreffende mechanismen op te zetten voor inspraak van het publiek bij besluitvorming inzake milieuaangelegenheden.

Deze inspraak voorziet in de mogelijkheid om opmerkingen en bemerkingen te formuleren vanaf de eerste stadia van de procedure. Hiertoe moeten de partijen de inspraakprocedure volgen die voorgeschreven is bij de goedkeuringsprocedure van drie soorten handelingen beschreven in het verdrag.¹ De eerste soort handelingen omvat vergunningen van bepaalde bijzondere projecten van bijlage I aan het verdrag. Hierbij wordt een onderverdeling gemaakt in twee soorten activiteiten:

1. Paragrafen 1-10 van artikel 6 handelen over de inspraak van het publiek die moet georganiseerd worden bij de vergunning van bepaalde hinderlijke activiteiten die opgesomd zijn in bijlage 1 bij het verdrag.
2. Artikel 6 paragraaf 11 betreft de specifiek de inspraak van het publiek bij de toelatingsprocedure voor de doelbewuste introductie in het milieu van genetisch gemodificeerde organismen (kortweg GGO's).

¹ Deze inspraak is voorgeschreven bij de goedkeuringsprocedure van drie soorten handelingen: de vergunningen betreffende bepaalde bijzondere projecten die voorkomen in bijlage I (artikel 6), de plannen beleidslijnen en programma's inzake het milieu (artikel 7) en de uitwerking van normatieve instrumenten uitgaande van de uitvoerende macht (artikel 8).

De specifieke inspraak bij de toelatingsprocedure voor de doelbewuste introductie in het milieu van GGO's is geen formele verplichting. Elke partij heeft de bevoegdheid om dit soort procedures vrijwillig nationaal in te voeren.

De voorliggende wijziging aan het Verdrag van Aarhus heeft als doel om de partijen te verplichten om in inspraak te voorzien bij de toelatingsprocedure voor GGO's. Met de wijziging wordt de verplichting opgelegd dat elke partij in een vroeg stadium moet zorgen voor doeltreffende informatieverstrekking en inspraak alvorens zij besluiten neemt over het al dan niet toestaan van de doelbewuste introductie in het milieu en het op de markt brengen van GGO's. De modaliteiten van dergelijke inspraakprocedure worden vastgelegd in de nieuwe bijlage I bis.

In deze bijlage worden ook de uitzonderingen op de publieke inspraakprocedure voorzien bij de toelatingsprocedure van de doelbewuste introductie in het milieu en het op de markt brengen van GGO's.

In het kader van de doelbewuste introductie in het milieu is een uitzondering voorzien, op voorwaarde dat een introductie van eenzelfde GGO onder vergelijkbare biogeografische voorwaarden reeds was goedgekeurd binnen het regelgevingskader van de betrokken partijen, en indien eerder reeds voldoende ervaring is opgedaan met de introductie van het betrokken GGO in vergelijkbare ecosystemen. Bij het op de markt brengen is een uitzondering voorzien indien dit reeds is goedgekeurd binnen het regelgevingskader van de betrokken partijen, of indien dit bestemd is voor onderzoek of voor cultuurcollecties.

Op Europees niveau geeft de huidige regelgeving inzake GGO's al uitwerking aan de bepalingen van de wijziging aan de hand van Richtlijn 2001/18/EG² enerzijds en Verordening (EG) nr. 1829/2003³ anderzijds. De Richtlijn 2001/18/EG omschrijft de te volgen procedure voor de toelating van de introductie van GGO's met experimentele doeleinden alsook van het in de handel brengen van GGO's als product of in producten. De Verordening nr. 1829/2003 beschrijft de te volgen toelatingsprocedure voor het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders.

België heeft deze richtlijn omgezet met het koninklijk besluit van 21 februari 2005 tot reglementering van de doelbewuste introductie in het leefmilieu evenals van het in de handel brengen van GGO's of van producten die GGO's bevatten. Artikel 17 van het koninklijk besluit regelt de raadpleging van het publiek voor de doelbewuste introducties. Het maakt de raadpleging van het publiek verplicht voor elke aanvraag voor GGO- proefnemingen. Artikelen 32 en 33 van het koninklijk besluit bepalen de verplichtingen inzake informatie en raadpleging van het publiek voor de dossiers over het in de handel brengen van GGO's. De bovenvermelde verordening is sinds 18 april 2004 rechtstreeks van toepassing in alle lidstaten. Met de artikelen 6 en 18 van de verordening wordt de raadplegingsprocedure voor het publiek verplicht ingesteld voor het in de handel brengen van het levensmiddel of het genetisch gemodificeerd diervoeder.

Aangezien Richtlijn 2001/18/EG volledig werd omgezet via federale wetgeving en er geen omzetting is via regelgeving in het Vlaamse Gewest is er geen enkele impact voor

² Richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van Richtlijn 90/220/EEG van de Raad. Het betreft de artikelen 9 en 24.

³ Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2003 inzake genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders. Het betreft de artikelen 6, 18 en 29.

het Vlaamse Gewest.

Het verdrag heeft een gemengd karakter, dit wil zeggen dat het zowel onder de bevoegdheid van de federale overheid als van de gewesten valt. België heeft het verdrag bekrachtigd op 21 januari 2003. De voorliggende wijziging van het verdrag werd in deze logica als gemengd federaal/gewestelijk aangeduid, waardoor de drie gewesten plus de federale overheid dienen in te stemmen alvorens tot aanvaarding door België kan worden overgegaan.

De Minaraad beklemtoont het belang van internationale harmonisatie van regelgeving en ondersteunt dat Vlaanderen volkomen gevolg geeft aan de wijziging van het Verdrag van Aarhus. De wijziging moet goedgekeurd worden door drie vierde van de ondertekenende partijen alvorens deze in voege kan treden.

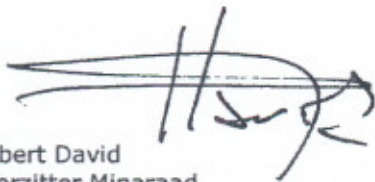
De Raad is van mening dat de voorgestelde wijziging bijdraagt tot het opzetten van een transparant besluitvormingsmechanisme in de ondertekenende VN- landen en tot het creëren van een gelijk speelveld met de EU lidstaten. Ze is bestemd om de rechten van de burger te versterken. De wijziging verduidelijkt de draagwijdte van de tweede pijler van het verdrag, namelijk 'inspraak bij het besluitvormingsproces' in het geval van GGO's, door het waarborgen van een informatiesysteem naar het publiek toe, het organiseren van het inspraakprincipe en het principe waarbij elke partij zich inspant om naar behoren rekening te houden met de opmerkingen van het publiek.

De Minaraad wijst erop dat door de wijziging van het verdrag uitzonderingsmogelijkheden in de publieke inspraakprocedure voorzien zijn. In de huidige Belgische regelgeving op federaal niveau⁴ worden gedifferentieerde procedures in de publieke inspraakprocedure slechts voorzien voor doelbewuste introductie. De Raad vraagt aandacht voor de invulling van de uitzonderingsbepalingen voor zowel doelbewuste introductie als voor het op de markt brengen waarbij de transparantie en de duidelijkheid van de modaliteiten worden gewaarborgd.

De Raad is van mening dat de reeds voorziene bepaling rond gedifferentieerde procedures in het koninklijk besluit meer duidelijkheid moet scheppen bij enerzijds de termen 'vergelijkbare voorwaarden' en 'voldoende ervaring' en anderzijds over wat de gedifferentieerde procedures omvatten. Een vage omschrijving houdt het risico in op discussie over de mogelijke toepassing van de inspraakprocedure.

In de hoop u met dit briefadvies van dienst te zijn.

Met de meeste hoogachting,

Hubert David
Voorzitter Minaraad

⁴ Koninklijk Besluit van 21 februari 2005 tot reglementering van de doelbewuste introductie in het leefmilieu evenals van het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde organismen of van producten die er bevatten, artikel 19.